

Poslední letošní výstavy v Oblastní galerii nabídnou tvorbu regionálních umělců napříč generacemi

20. 11. 2025 14:14

S rokem 2025 se Galerie Lázně Liberec rozloučí dvěma výstavami, které prezentují tvorbu minulé a současné generace umělců ze severu Čech. Projekt **Argonauti ideálu** přibližuje důležité osobnosti liberecké výtvarné scény 1. poloviny 20. století. Mapována je jejich umělecká produkce, ale i společenské a etnické postavení. Naopak druhá z výstav, **GEN 105 – Křehkost tvaru, síla myšlenky**, odkazuje na Střední uměleckoprůmyslovou školu sklářskou v Železném Brodě, kde působí stávající generace výtvarníků. Expozice představuje současnou podobu školy, ale také připomíná 105. výročí od jejího vzniku. Obě výstavy potrvají do 22. února 2026.

„Galerie Lázně má velké přesahy i mimo region a Českou republiku. V našem kraji ale působí či působila řada umělců, kteří mají významné místo ve světě výtvarného umění. Jsem ráda, že je bude Galerie Lázně prezentovat na samostatné výstavě a jsem také ráda, že se sem, byť zatím jen při příležitosti této jedné výstavy, vrací historička umění a kurátorka Anna Habánová. Stejně tak mě těší, že galerie představí, při příležitosti 105. výročí založení Střední uměleckoprůmyslové školy sklářské v Železném Brodě, práce studentů z posledních pěti let,“ říká Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu a cestovní ruch Libereckého kraje.

Argonauti ideálu. Liberecká výtvarná scéna první poloviny 20. století

Výstava **Argonauti ideálu** je vyvrcholením několikaletého výzkumu v českých a zahraničních archivech významné historičky umění a kurátorky Anny Habánové. Zaměřuje se na výtvarnou scénu Liberce 1. poloviny 20. století, kdy se město na severu Čech stalo díky silnému průmyslovému rozvoji významným regionálním centrem. „Už před první světovou válkou usiloval básník Erich Posselt o propojení mladých Liberečanů hledajících vyšší umělecké cíle. Sebe a své souputníky označil jako argonauty ideálu. Jeho snahy ale zhatila první světová válka. Teprve

dvacátá léta 20. století můžeme označit za dobu výtvarného rozkvětu,“ doplňuje historický kontext Habánová.

Výstavní projekt v liberecké galerii zahrnuje vybrané práce německy i česky hovořících autorů a autorek, které odráží realitu dobových výtvarných snah. „Zařazena jsou jak díla vycházející z akademické malby 19. století, tak tvorba ovlivněná expresionismem a nastupující novou věcností. Stejným dílem tu jsou zastoupeny olejomalby a práce na papíře, tedy zejména grafiky, které tvořily podstatnou část dobové produkce. Výběr je pak doplněn plakáty, knižní ilustrací, bronzovými plastikami a plaketami, ukázkami autorských návrhů ze skla a dobovými filmy,“ říká kurátorka Habánová. K vidění tu je celkově přes 200 děl. V takovém rozsahu liberecká umělecká scéna první poloviny 20. století ještě nikdy nebyla představena.

Část výstavy je věnovaná jizerskohorské krajinomalbě a také činnosti členů skupiny Oktobergruppe. Ta vznikla právě v období výtvarného rozkvětu Liberce, konkrétně v roce 1922, kdy proběhla první společná výstava. Uskupení založila čtveřice umělců – Erwin Müller, Rudolf Karasek, Alfred Kunft a Hans Thuma. Později se k nim připojili i další, například Edith Plischke, Richard Fleissner nebo Alfred Dorn. Skupina se sice naposledy představila jen pár let od svého vzniku, v prostoru pražského Mánesa v listopadu 1927, její členové ale za sebou zanechali dílo, které svým významem přesahovalo region.

Výsledkem výzkumu Anny Habánové není jen samotná výstava, kterou mohou návštěvníci liberecké galerie vidět až do 22. února 2026, ale také stejnojmenná publikace. Ta je k zakoupení v galerijním Design Shopu, ve vybraných knihkupectvích a na webových stránkách nakladatelství Arbor vitae. Realizaci výstavního i publikačního projektu finančně podpořil Česko–německý fond budoucnosti. Pro školy je připraven samostatný edukační program.

GEN 105 – Křehkost tvaru, síla myšlenky

Výstava GEN 105 – Křehkost tvaru, síla myšlenky je počinem Střední uměleckoprůmyslové školy sklářské v Železném Brodě. Už jen samotný název odráží její dvě základní myšlenky. Škola jednak letos slaví 105. výročí od svého vzniku, takže projekt má toto významné jubileum připomenout, jednak má představit současnou podobu školy – její energii, tvorbu i vize směřující do budoucna.

„Slovo Gen v názvu výstavy symbolizuje kulturní a výtvarné dědictví školy, které se proměňuje spolu se společenským vývojem. Je to kulturní, lidský a výtvarný kód, jenž se zde v průběhu času rozvíjí. Každá generace žáků i pedagogů přináší nový pohled, energii i odvahu tvořit,“ vysvětluje vznik názvu výstavy její kurátorka Lenka Patková.

Na výstavě jsou prezentovány studentské práce z posledních 5 let napříč sedmi obory – od broušení a tavené plastiky přes design šperku až po produktový design. To jen potvrzuje, jak velký výtvarný rozsah škola pokrývá. „Představené produkty nejsou jen výstupy vzdělávacího procesu, jsou to samostatná díla vzniklá v kontextu současnosti a reagující na její témata. Ukazují napětí mezi křehkostí a silou, mezi materiálem a myšlenkou. Potkávají se tu funkce a estetika, řemeslná přesnost a volné gesto. Výstava je obrazem školy pevně ukotvené v tradici, která však neustále hledá nové cesty – k udržitelnosti, identitě i digitálním výzvám,“ dodává kurátorka.

GEN 105 – Křehkost tvaru, síla myšlenky není první výstavou, kterou letos liberecká galerie

uspořádala ve spolupráci s nějakou školou. V únoru se takto představili studenti pražské UMPRUM, o měsíc později pak absolventi magisterského studijního programu Design – textil, oděv, sklo, šperk z Fakulty textilní Technické univerzity v Liberci. Současná výstava železnobrodské školy potrvá do 22. února 2026.

DOPROVODNÝ PROGRAM K VÝSTAVÁM

- **22. 11. 2025 od 9.30 do 15.30**

Workshop (nejen) pro pedagogy: *Argonauti ideálu*

- **4. 12. 2025 od 17.00 a 14. 12. 2025 od 15.00**

Komentovaná prohlídka k výstavě *Argonauti ideálu. Liberecká výtvarná scéna první poloviny 20. století.*

- **15. 12. 2025 od 10.00 do 11.15**

„Baby“ herna: Liberec, jeho múzy a advent

- **8. 1. 2026 od 17.00**

Komentovaná prohlídka k výstavě *GEN 105 – Křehkost tvaru, síla myšlenky*

- **10. 1. 2026 od 15.00**

Komentovaná prohlídka v němčině k výstavě *Argonauti ideálu. Liberecká výtvarná scéna první poloviny 20. století.*

- **5. 2. 2026 od 17.00**

Komentovaná prohlídka k výstavě *Argonauti ideálu. Liberecká výtvarná scéna první poloviny 20. století.*

- **12. 2. 2026 od 16.00**

Komentovaná prohlídka k výstavě *GEN 105 – Křehkost tvaru, síla myšlenky*

TZ: Oblastní galerie Liberec